

POKRYTÍ TÉMAT TÝKAJÍCÍCH SE ROVNOSTI ŽEN A MUŽŮ V RADĚ VLÁDY PRO ROVNOST ŽEN A MUŽŮ, JEJÍCH VÝBORECH A PRACOVNÍCH SKUPINÁCH

Odbor rovnosti žen a mužů /Sekretariát Rady

Důležitá koordinační role směrem ke všem výborům i dalším důležitým aktérům (KVOP, ČSÚ, jiné PPOV v oblasti lidských práv...).

Témata – pokryto:

- Osvěta, vzdělávání veřejné správy (gender mainstreaming – GM apod.), kultivace veřejné diskuze – koordinační role – spolupráce s koordinátory a koordinátorkami a nárazově s institucionálním výborem
- Reprodukce stereotypů – reprezentace mužů a žen (vč. zastoupení žen mezi tzv. opinion makers), sexismus v médiích
- Rovnost jako „veřejnoprávní“ téma
- Spolupráce klíčových aktérů napříč sektory /veřejná správa, sociální partneři, akademická pracoviště a NNO); vztah státu a NNO v této oblasti, nastavení spolupráce (např. poskytování služeb) – ve spolupráci s institucionálním výborem

Institucionální výbor

Pokrývá celou řadu agend vč. průřezových témat. Spolu s Odborem hraje důležitou koordinační roli např. v oblasti osvěty, GM...

Témata – pokryto:

- Institucionální zabezpečení (komplexně): nejen Rada vlády pro rovnost žen a mužů, ale i další instituce – průběžně mapovat (nejen obsah, ale i kapacity, postavení a odbornost resortních koordinátorek a koordinátorů...), nejen celostátní úroveň, ale i samosprávy
- Financování tématu, dotační politika na úrovni státu i samospráv (zdroje, tematické zaměření výzev), podpora vícezdrojového financování
- Zohledňování specifických potřeb žen a mužů ve veřejných politikách (na úrovni státní správy i samospráv) – gender mainstreaming
- Částečně genderové statistiky (ale bylo by vhodné toto téma včlenit i do agendy ostatních výborů, aby sledovaly dostupnost dat v jejich gesci, příp. dávaly doporučení, co je potřeba zabezpečit)
- Okrajově genderové rozpočtování – spíše osvětová role (zapojení MF?)
- Ve spolupráci se sekretariátem – spolupráce klíčových aktérů napříč sektory /veřejná správa, sociální partneři, akademická pracoviště a NNO); vztah státu a NNO v této oblasti, nastavení spolupráce (např. poskytování služeb)

Prevence domácího násilí a násilí na ženách

Řeší poměrně široké spektrum agend – současný název dobře odpovídá zaměření výboru (nejen DN, ale i násilí na ženách obecně).

Témata – pokryto:

- Role policie a soudů v relevantních oblastech (násilí, opatrovnictví dětí, výživné)
- Sexuální obtěžování
- Obchodování s lidmi, vykořisťování
- Sexuální násilí, obchod se ženami
- Služby pro oběti, svědky/ně i pachatele/ky násilí
- Právní zabezpečení tématu násilí
- Obtěžování a násilí v rodině, domácí násilí
- Částečně prevence domácího násilí, násilí na ženách a genderově podmíněného násilí
- Částečně stalking, kyberšikana
- Částečně téma veřejného prostoru (vč. virtuálního), bezpečnost
- Částečně prostituce

Vyrovnané zastoupení žen a mužů

Zásadní témata výbor v současné době pokrývá, název vystihuje zaměření výboru. Bylo by možné zaměřit se podrobněji na konkrétní instituce, příp. s nimi přinejmenším na monitoringu spolupracovat.

Témata – pokryto:

- Politika, justice, policie, armáda...veřejné instituce obecně (např. firmy s účastí státu, mediální rady, GA ČR, TA ČR), politické strany (zastoupení žen v členských základnách i ve vedení strany, ženské frakce, jazyk vnitrostranických dokumentů, konkrétní nástroje podpory žen – vzdělávání, mentoring, síťování...)
- Horizontální a vertikální segregace ve veřejných institucích a organizacích
- Pozitivní opatření (kvóty, cíle ve vedoucích pozicích)
- Částečně nízké zastoupení žen ve vědě a výzkumu

Témata – mohlo by se řešit:

- Zastoupení a segregace žen a mužů v mezinárodních institucích

Sladování rodinného a pracovního života

Název vymezuje jen úzký výsek agendy trhu práce a péče. Logicky s tím souvisejí i další témata, což by vyžadovalo rozšíření agendy výboru a i změnu názvu, které by lépe odpovídala komplexnosti problematiky. Totéž se týká zřejmě i složení výboru.

Témata – pokryto:

- Právní úpravy a veřejné politiky v oblasti sladování
- Částečné úvazky, flexibilní formy práce
- Rodinná politika a její normotvorný charakter
- Péče (rozdělení, ocenění, společenská prestiž)
- Mateřská a otcovská dovolená, rodičovská dovolená a její sdílení
- Specifika sendvičové generace zejm. v oblasti péče
- Částečně nerovnost různých forem soužití

- Částečně politika zaměstnanosti, prorodinná politika
- Částečně pay gap, pension gap, employment gap + Dopady pay a pension gapu
- Částečně vzdělávání a osvěta zaměstnaných i zaměstnavatelů v oblasti sladování
- Částečně horizontální a vertikální segregace
- Částečně diskriminace na trhu práce (nejen na základě pohlaví či rodičovství, ale i vícenásobná diskriminace), obtěžování, vykořisťování žen, odchod do důchodu
- Částečně kapacita a dostupnost zařízení péče o děti – průběžné mapování situace, spolupráce se samosprávami
- Částečně práva rodičů (zejm. vůči zaměstnavatelům)
- Částečně zapojení mužů do péče (děti i další závislé osoby a domácnost) – agendu řeší i PS Muži a rovnost žen a mužů
- Částečně (sólo)rodičovství a opatrovnictví dětí (např. střídavá péče), výživné, náhradní rodinná péče
- Částečně sociální politiky, právní úpravy (např. zálohované výživné, příspěvky na děti, důchody, sociální bydlení...)

Témata – mohlo by se řešit:

- Role policie a soudů v relevantních oblastech – opatrovnictví dětí, výživné (agenda související s péčí, rodinnou politikou)
- Pozitivní opatření mimo vedoucí pozice (diverzifikace)
- Feminizace chudoby
- Prekarizace práce

PS Muži a rovnost žen a mužů

Témata – pokryto:

- Péče (rozdělení, ocenění, společenská prestiž); zapojení mužů do péče (děti i další závislé osoby a domácnost)
- Mateřská a otcovská dovolená, rodičovská dovolená a její sdílení
- Částečně rozdíly v délce dožití – náchylnost k různým onemocněním, životní styl

PS porodnictví

Témata – pokryto:

- Prorodinná politika
- Částečně sexuální a reprodukční zdraví – antikoncepce, IVF, porodnictví, sterilizace
- Částečně práva rodičů (vůči lékařům/kám...)

Témata přesahující rámec současné struktury PPOV v oblasti rovnosti žen a mužů

- Obecně sociální politiky (nad rámec sladování vč. jevů jako je například bezdomovectví, sociální vyloučení a jejich genderovanost) – je otázka, zda i tyto agendy včlenit do činnosti současného Sladovacího výboru, příp. k tomu zřídit nový orgán
- Totéž témata týkající se naděje na dožití, zdravotní péče (fyzické i duševní zdraví dětí i dospělých) vč. postavení a práv pacientů a pacientek – nejbližší má k tématu PS Porodnictví, která je ale poměrně úzce profilovaná
- Horizontální a vertikální segregace ve vzdělávacím systému – otázka, zda včlenit do agendy sladovacího výboru, nebo zřídit nový orgán zaměřený na vědu, výzkum, vzdělávání, příp. varianta cílené, systematické spolupráce Rady s místy, kde se téma řeší (MŠMT, akademická pracoviště...)
- Stereotypy, předsudky v každodenním životě (např. volnočasové aktivity, sport...)
- Transparentnost procesů – zejm. v oblasti veřejného života a rozhodování
- Vzdělávání a osvěta zaměstnaných i zaměstnavatelů v oblasti rovnosti žen a mužů (nad rámec sladování) – je otázka, zda by Rada měla takto konkrétně řešit
- Kurikulum i vyučovací metody, vyučovací pomůcky (učebnice) – komplexnější pohled než jen v konkrétních agendách výborů (např. v oblasti násilí)
- Reprodukce genderových stereotypů, rozdílné zacházení s chlapci a dívkami

Průřezová témata, která by měla být řešena napříč PPOV v oblasti rovnosti žen a mužů

- Veřejné politiky a zákony v oblasti rovnosti žen a mužů obecně i v konkrétních výše uvedených oblastech (řeší zejm. Odbor a institucionální výbor
- Vícenásobná diskriminace (např. Romky, migrantky...), předsudky vůči ženám z různých sociálních skupin
- Přístup žen náležejícím k menšinám k veřejným službám (např. zdravotnictví, vzdělávání, důchodové zabezpečení) a rozhodovacím pozicím
- Kulturně specifické formy znevýhodňování (v rodině, na trhu práce...) či násilí (např. tzv. „ženská obřízka“, nucené sňatky) – dle agend výborů
- Přístup k politice EU v oblasti genderové rovnosti
- Přistoupení k relevantním mezinárodním úmluvám a naplňování závazků
- Životní prostředí, udržitelný rozvoj (zejm. v lokálním kontextu), klimatická změna, udržitelný rozvoj v mezinárodním kontextu – spolupráce s OUR

Témata mimo agendu PPOV v oblasti rovnosti žen a mužů

- Hodnocení dopadů zákonů – pouze na úrovni metodického řízení, koordinace (odbor směrem ke koordinátorkám a koordinátorům)
- Antidiskriminační zákon
- Slučování rodin
- Specificky téma situace lékařů/ek – pracovní doba, sladování apod.
- Specificky téma veřejná doprava (možná jen na úrovni GM v oblasti dopravy)
- Specificky téma kultury (vizuální umění, divadlo, literatura) – produkce (autorky a autoři), obsah i „konzumace“ (možná jen na úrovni GM) a reklamy

- Vertikální a horizontální segregace (vlastnictví, řízení médií, témata...) v médiích (spíše GM tam, kde se téma řeší)
- Specifická situace LGBT+ osob v oblasti zdravotnictví, na trhu práce i v rodinné politice – vhodné koordinovat se v tomto s orgány, které se tématu věnují
- Násilí ve specifických skupinách (násilí na mužích, seniorech/kách, LGBT+) – spolupráce s orgány, kde se téma řeší, GM